

MÄRJAMAA VALLAVOLIKOGU

Hariduskomisjoni koosoleku protokoll

Märjamaa

13. jaanuar 2015 nr 5

Algus kell 16.00, lõpp kell 17.05

Koosolekut juhatas: komisjoni esimees Andres Elmik

Protokollis: volikogu sekretär Janika Liländer

Hariduskomisjoni koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Andres Elmik, Ene Mätas, Gaili Ilisson, Marju Plamus, Tõnu Mesila

Puudus: Kertu Tort

Kutsutud: vallavanem Villu Karu, Varbola Lasteaia-Algkooli direktor Lea Lauri, volikogu esimees Urmas Kristal

Kinnitati alljärgnev **PÄEVAKORD**:

1. Varbola Lasteaia-Algkooli kooliosa õppetöö ümberkorraldamine
2. Muud küsimused

Päevakorrapunkt 1

Varbola Lasteaia-Algkooli kooliosa õppetöö ümberkorraldamine

Teema juhatas sisse A.Elmik. Praegu on Varbola lasteaia-alkooli kooliosas põhikool I ja II kooliastmega. Kavas on muuta kooliosa 4-klassiliseks. A. Elmik andis sõna kooli direktorile Lea Laurile.

L. Lauri: Põhiteemaks, mis peaks arutamisele tulema, on põhimääruse muutmise. Põhimäärus on kinnitatud volikogu 21.12.2010 määrusega. Selle § 3 lg 3 punkt 2 sätestab, et koolis toimub õpe I ja II kooliastmele (1.-6. klass), kus klassid on liidetud kahekaupa liitklassideks ja töö toimub kolme klassikomplektina. Teine muutmist vajav paragrahv on § 5 lg 1 punkt 2, kus on kirjas, et lasteaed-kooli tegevuse eesmärgiks on võimaldada 1.-6. klassini koolikohustuse täitmine ja hariduse omandamine.

Olen teinud taotluse muutmaks 1.-6. klassi kooliosa 1.-4. klassiliseks kooliosaks.

L. Lauri põhjendas, miks sellise ettepaneku tegi:

- lõppes LA-AK arengukava periood;
- eelmisel õppeaastal lahkus koolist mitmeid õpilasi ning 1. klassi ei astunud ühtegi õpilast. See sundis küsima „kuidas edasi?“.

L. Lauri kõneles põgusalt kooli ajaloost. Varbola kool on olnud 6-klassiline aastast 2000. Siis oli koolis 23 õpilast. Eelmisel õppeaastal oli 21 õpilast ning käesoleval õppeaastal 16 õpilast.

L. Lauri: Kuna õppeaastal lõpus lahkusid mitmed õpilased just 4. ja 5. klassidest, samuti ka 1. ja 2. klassist, sai ka mõningatel juhtudel küsida, et miks te lähete. Ühe põhjusena töid lastevanemad välja klassijuhataja ja lapsevanema nõrka sidet. Kuna eelmisel õppeaastal oli koolieelikuid vaid 4, kellest 3 tuli Märjamaa gümnaasiumisse, 1 läks Soome ning 1. klassi ühtegi õpilast ei astunud, siis oli küsimus „kas?“ ja „kuidas?“ Õppekoha tegevuskulude arvestuslik maksumus eelmisel aastal oli 259 €/kuus õpilase kohta, sellel aastal on selleks 306 €/kuus. Õpilaste arv koolis väheneb, õpilaskoha maksumus suureneb.

L. Lauri: Pean põhjendatuks 6-klassilise kooli reorganiseerimist 4-klassiliseks algkooliks. Me haakuks paremini Märjamaa gümnaasiumi õppekorraldusega. MG-sse tulevad enamik meie kooli lastest. Leian, et Varbola kool vajaks nii struktuurseid kui sisulisi muudatusi. Kooli tulevikku ja arengukava on käsitletud üsna mitme kuu jooksul õppenõukogudes, lastevanemate üldkoosolekul, arengupäeval, hoolekogu koosolekul, töökoosolekul. Kõik mõtted, mis välja on öeldud, on üles korjatud tegelikult meie oma maja inimeste poolt,

millele ma olen püüdnud sellist ühtset vormi anda. Üleminek 4-klaasiliseks kooliks võiks toimuda järgmisel õppeaastal ehk siis 1. septembrist 2015. Lapsevanemaid oleks vaja seaduse järgi teavitada 5 kuud ette. Miks meil üldse oleks vaja muudatust ja milline õigustus oleks meie eksistentsiks üldse? Need ei ole esitatud tähtsuse järjekorras, kuid ma toaksin esimesena geograafilise aspekti. Me oleme kool maakonna serval ja valla serval. Lähim kool (11 km) on Kernus, Nissi koolini on 13 km, Märjamaale 17, Kodilasse 21 ja Raplasse 26 km.

Mis on see sisuline muudatus kui meie kool läheks 4-klassiliseks? Tahaks rakendada klassiõpetaja süsteemi, s.t klassiõpetaja võtab 1. klassi ja ta läheb selle klassiga 4. klassini välja. Ainukene aine, mida võiks eraldi õpetada, on muusikaõpetus, sest muusikud meist kõik ei ole, isegi siis kui meil oleks klassiõpetaja kutse.

L. Lauri kõneles klassiõpetaja süsteemi eelistest (saab rakendada üldõpetuslikku tööviisi (õppeained on omavahel integreeritud); klassiõpetaja on kohal 5 päeva nädalas ja on nii lapse kui lapsevanema jaoks igapäevaselt olemas; toimub õpetajate rotatsioon – õpetaja ei jää ühte klassi pidama, vaid liigub õpilasega kaasa, tema areng ei pidurdu, tema kvalifikatsioon säilib).

L. Lauri: Meil on majas ka teine osa – lasteaed. Oleme püüdnud sisse viia selle, et 1. klassi õpetaja õpib tundma neid lapsi, kes käivad hetkel lasteaias. Novembrist alates on meil eelkool (1 x nädalas 45 min), kus lasteaialaps viiakse teise keskkonda kooliõpetaja juurde ja ta saab aimu sellest, mis teda koolis ootab. Olgugi, et kooli valib lapsevanem, loodame, et laps aitab sellele valikule positiivselt kaasa. Kui ta näeb, et Varbola koolis on toredad õpetajad, toredad klassid ja tegevused, siis see laps ise tahab tulla Varbola kooli.

L. Lauri: Mitte väike osa ei ole ka palgafondi kokkuhoiul. Arvestasin ilma igasuguste koondamiste ja palgatõusudeta. Arvestasin õpetaja miinimumpalga, s.o 900 €/kuus, järgi. Kui hetkel on meil 6 klassi puhul 3,457 õpetaja kohta, kellele 12 kuu jooksul makstakse brutona 37 335,6 eurot, siis 4 klassilise kooli puhul oleks 2,4 õpetaja kohta ja 12 kuu brutokulu oleks 25 920 eurot. Kokkuhoidu tekiks 11 415,6 €. See oleks positiivne.

Mis oleks 4-klassilise kooliosale üleminekus negatiivset? Osa õpetajaid kaotaks töö. See tähendab koondamist. Muudatused organisatsioonis tähendavad niikuini rahulolematust, teravid suhteid, võib olla kohanematust.

*A. Elmik: Kas 1. klass alustaks tööd eraldi klassina või liitklassina?

L. Lauri: Liitklassina. Tõenäoliselt nii heaks elu ei lähe, et saaksime 4 eraldi klassi teha. Paneksin kokku 1. ja 4. klassi, kuid see on tehniline küsimus.

Toimus arutelu.

*U. Kristal: Mida olete selleks teinud, et saada 1. klassi õpilasi?

L. Lauri: Eelkooli. Kui põhimääruse muudatus heaks kiidetakse, siis kutsun kokku lastevanemate koosoleku, eriti koolieelikuid silmas pidades. Järgmisel aastal on kooli minemas 10 last. Kuulaks, mida lapsevanemad ootaksid, milliseid sisulisi muudatusi nemad tahaks koolielus näha. Lisaks sellele, et meie pakume välja ühtset klassiõpetaja süsteemi.

U. Kristal: Kas kõik lasteaiast tulevad 10 last on suutelised õppima tavakoolis?

L. Lauri: Need lapsed on suutelised õppima tavakoolis.

*V. Karu: Kuidas teil ollakse rahul logopeedi teenuse praeguse korraldusega?

L. Lauri: Täna oleks pidanud logopeed meie majas olema, aga mul ei õnnestunud teda kätte saada. Ei ole sellel aastal teda näinud. On olnud väga pikalt haiguslehel. Lapsed, kellel tundus rohkem probleeme olevat, on üle vaadatud.

*T. Mesila: Sügisel on piirkonnast kooli minemas 11 last. Kõige optimistlikuma prognoosi kohaselt tuleb neist 6 Varbola kooli.

A. Elmik: Kuhu piirkonda jääb Kohatu?

T. Mesila: Formaalselt on Varbola piirkond, kuid tegelikult lähevad Märjamaale, sest bussiliiklus võimaldab neil paremini tulla gümnaasiumisse. Õpilasi Kohatust Varbolasse ei käi.

*U. Kristal: Mis saab töötajatest?

L. Lauri: Arvan, et tuleb pidada nõu juristiga.

*V. Karu: Hoolekogu protokollist tuli välja, et üks, hoolekogu esimees, oli muudatuse vastu. Mis oli tema põhjendus, milline on tema seisukoht?

L. Lauri: Kui lapsevanem valib kooli, siis ta eeldab, et kui ta paneb oma lapse gümnaasiumisse või 6-klassilisse kooli või 4-klassilisse kooli, et sellel lapsel on võimalik seal ka lõpetada. Ühtpidi arusaadav põhjus. Samas peaksime nagu ette ära otsustama, mis saab kolme aasta pärast Varbola koolist. Kas peaks hakkama juba ette teatama vanematele, et me kolme aasta pärast sulgeme?

Toimus arutelu.

V. Karu tõdes, et sama protseduur, s.o kooliosa tehti 6-klassilisest 4-klassiliseks, viidi läbi ka Rapla valla Alu LA-AK-s. See toimus juba 2010. aastal ja kool pole sealt siiani kadunud.

Kõneldi koolide rahastamisest, õpilastranspordi korraldamisest.

*T. Mesila: Minule oli esimeseks ohumärgiks, et neljast Varbola piirkonna lapsest ei tulnud ühtegi last Varbola kooli 1. klassi. Teine, veelgi tugevam märk oli see, et lapsevanem, kes seni oli olnud Varbola kooli n õ fänn, ütles, et kaalub, kas panna oma laps Varbolasse või Märjamaale. /.../

Volikogu sel istungil on kavas küsida volikogu põhimõttelist otsust – kas volikogu toetab seda ideed või mitte. Põhimääruse muutmine ja arengukava tuleks veebruarikuu volikogusse. Kõige tähtsam on põhimõtteline otsus.

Praegu on ka selles mõttes parem, et 01.09.2015 on suhteliselt vähe neid, kes kooli peavad vahetama (praegune 4. ja 5. klass), s.o 4 last.

Toimus arutelu.

**) Komisjoni liige Kertu Tort toetas oma kirjalikus arvamuses kooliosa muutmist 4-klassiliseks.*

J. Liländer juhtis tähelepanu sellele, et antud juhul juriidiliselt võttes kooli tegutsemisvormi ei muudeta. Kui praegu toimub kooliosas õppetöö I ja II kooliastmes (vastavalt 1.-3 klass ja 4.-6. klass), siis ka tulevikus jääks II kooliaste alles (4. klassi näol). PGSi kohaselt ei pea II kooliastmes õpe toimuma kõikide II kooliastme klasside ulatuses. PGS § 80 lg 2 punkt 5 nimetab, et kooli ümberkorraldamine toimub siis kui muudetakse põhikooli tegutsemisvormi. Põhikooli tegutsemisvormid on loetletud PGS § 5 lõikes 3.

T. Mesila: Meil muutub II kooliaste mittetäielikuks.

J. Liländer: Volikogusse tuleks eelnõuga ikka minna. Lihtsalt eelnõu pealkiri ei ole mitte kooli ümberkorraldamine, vaid õppetöö ümberkorraldamine.

A. Elmik lisas, et põhimääruse muutmine on nii ehk teisiti volikogu pädevuses.

Otsustati: Toetada vallavalitsuse ettepanekut lõpetada alates 2015/2016. õppeaastast õppetöö Varbola Lasteaia-Algkooli 5. ja 6. klassis. Alates 2015/2016. õppeaastast jätkub Varbola Lasteaias-Algkoolis õppetöö lasteaiaosas ja 1.-4. klassides kahes liitklassis. Eelnõu suunata otsustamiseks volikogu jaanuarikuu istungile.

Päevakorrapunkt 2

Muud küsimused

*) A. Elmik: Koolide rahastamise teemad on veel ees. L. Laurits kogub andmeid. Teadaolevalt on seis pea sama, mis möödunud aastal. Puudujääk tuleb valla eelarvest kompenseerida või mõelda midagi muud välja, kusagilt kokku hoida. See puudutab ka Märjamaa gümnaasiumi. Gümnaasiumiosa nendest pearahadest enam välja ei tule. /.../. Iseenesest saaksime hakkama nii, et üks vald üks kool. 60 minutiga tooksime Märjamaale kõik lapsed ära. Teisest küljest kui panna 1. klassi laps hommikul bussi ja hakata vedama, kuidas see lapse psüühikale mõjub jms.

A. Elmik: Aegade hämarusest on jäänud see arvamus, et väike kool on hea, kõik tunnevad kõiki, kõik on silma all, kuid vahel on ka sellel tagasilööki. Lapsed tunnevadki ennast pideva rõhumise all ja kui nad siis

gümnaasiumisse tulevad tunnevad, et võivad teha, mis tahavad – neid ei pane keegi tähele. Teine asi, millest nad räägivad gümnaasiumisse tulles, et tekib väga palju uusi tuttavaid, suhtlusring laieneb.

G. Ilisson: Õppimise suhtes on väikekool kindlasti väga vahva – kõik saavad sisuliselt individuaalõpet.

A. Elmik: Suures klassis tuleb teemaga edasi minna ja ei saa kõiki järele oodata.

A. Elmik tõdes, et üha jõulisemalt tuleb peale erivajadustega laste teema. Kui Märjamaale jääkski üks kool, siis selle juurde tuleb luua väiksemaid üksusi. Seda just erivajadustega lastele.

T. Mesila: Minuga võttis ühendust inimene Mõisamaa ökokogukonnast, kes praegu lõpetab asjaajamist, et saada luba seal lastehoiu korraldamiseks. Järgmise sammuna on neil kavas saada koolitusluba Gaia kooli tegevuseks. Tahavad luua Mõisamaale Gaia kooli filiaali. See on üks ühele õpe. Neil endal on kogukonnas 4 last ja saaksid juurde võtta veel 4.

(Infoks: Gaia haridusprogrammile pandi alus 2005. aasta oktoobris Shotimaal, Findhornis, mis on üks vanimaid ökokogukondi maailmas. Findhorni algatusrühm soovis jagada edukalt toimivate ökokogukondade kogemusi laiemale huviliste ringile.

Gaia haridusprogramm on jagatud neljaks suureks valdkonnaks: maailmavaateline, majanduslik, ökoloogiline ja sotsiaalne. Kõik neli valdkonda jagunevad omakorda väiksemateks mooduliteks, mis kokku moodustavad tervikliku kogemustele baseeruva õpetuse, et toetada jätkusuutlikku eluviisi meie planeedil. Võtmesõnadeks on tasakaal, sujuv koostöö ning teadlike valikute tegemine. Õppekava on paindlik, mis võimaldab seda rakendada nii pikema kui lühema kursusena. Samuti on programm kohandatav reaalse olude ja vajadustega.

<http://www.bioneer.ee/eluviis/kogukond/aid-8197/Gaia-Haridust-tutvustav-infop%C3%A4ev-saab-teoks-Vatla-m%C3%B5isas>

A. Elmik rõhutas, et mis iganes viisil, aga erivajadustega lastele on vaja kohti, kus neile eraldi õpet pakkuda, kus on nõustamiskohad, võimalik, et ka füsioteraapia võimalus.

E. Mätas: Teadmata on ka Raplasse riigigümnaasiumi loomise mõjud MG-le.

Toimus arutelu. Räägiti riigigümnaasiumist ning selles valguses munitsipaalgümnaasiumide toetamisest riigi eelarvest.

*) A. Elmik: Kui palju peaks jälgima ajaloolist traditsiooni, et Laukna poolt liigutakse Kullamaa kooli?

T. Mesila: See tendents on sinna piirkonda noorte perede tulekuga nõrgenemas, aga seni kuni on Kullamaa keskkool, kiputakse seal käima.

Toimus arutelu.

*) V. Karu: Lugesin ajalehest, et koolid koostavad kriisiplaane. Mingi kool tahab saada õigust otsida läbi laste koolikotte. Kas on kuskilt tulnud mingisugused soovitusel?

A. Elmik: Kriisiplaanid on tehtud juba 4-5 aastat tagasi. Nüüd see võimendus seoses koolitulistamisega. Nüüd vaadatakse üle, et kas kriisiplaanid on ka tegelikkuses rakendatavad.

Toimus arutelu.

Andres Elmik
Koosoleku juhataja

Janika Liländer
Protokollija